

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕХАНІЗАЦІЯ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ РОБІТ» Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність: Н4 Лісове господарство Освітня програма – «Лісове господарство»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	6 кредити /180 годин
Семестр	4
Форма контролю	Іспит
Мова викладання	українська
<p style="text-align: center;">Профайл викладача</p> 	<p>Ситник Олександр Сергійович Посада: асистент кафедри лісового господарства https://orcid.org/0009-0002-2637-1849 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=59544860900&origin=resultslist https://scholar.google.com/citations?user=fYU3THMAAAAJ&hl=uk Вчене звання: - Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. E-mail: sytnykoleksandr24@gmail.com</p>
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 180 академічних годин (6 кредитів ECTS), у т. ч. аудиторних – 80 годин (лекції – 48, практичні заняття – 32), самостійна робота студентів – 100 годин.
Передумови для вивчення дисципліни	Обов'язковий освітній компонент «Механізація лісогосподарських робіт» базується на знаннях, отриманих здобувачами під час освоєння навчальних дисциплін «Вища математика», «Хімія», «Фізика», «Загальна екологія», «Дендрологія», «Основи фахової підготовки», «Ботаніка».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Механізація лісогосподарських робіт» є подача та роз'яснення здобувачами теоретичних і практичних положень механізації лісогосподарських робіт, методики вирішення конкретних і інженерних задач, вивчення будови і технічних характеристик машин і знарядь, ознайомлення із організаційними формами використання машинної техніки та технічної її експлуатації.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання – формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i> , сервісів <i>ZOOM</i> , <i>Google Meet</i> , електронної пошти, мобільних додатків.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти	КК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов. ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 7. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

	<p>ЗК 11. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ФК 1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.</p> <p>ФК 6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.</p> <p>ФК 11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.</p> <p>ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>
<p>Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти</p>	<p>ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.</p> <p>ПРН 12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.</p> <p>ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.</p> <p>ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН 15. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.</p> <p>ПРН 16. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p>Змістовий модуль 1. Машини для виконання технологічних операцій збору і підготовки насіння, підготовки ґрунту, сівби і садіння лісових культур з урахуванням екологізації</p> <p>Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Машини і пристосування для збору і переробки лісонасінневої сировини в умовах екологізації. (10 год).</p> <p>Тема 1.2. Машини для розчищення лісових площ під лісові культури та для меліоративних і дорожніх робіт (10 год).</p> <p>Тема 1.3. Машини для внесення добрив з урахуванням екологічних вимог. (10 год).</p> <p>Тема 1.4. Ґрунтообробні машини і знаряддя для основного та додаткового обробітку ґрунту в аспекті екологізації. (10 год).</p> <p>Тема 1.5. Викопувальні і фрезерні машини і знаряддя. ямокопачі, машини для підготовки майданчиків і терасери. (10 год).</p> <p>Тема 1.6. Посівні машини. (12 год).</p> <p>Тема 1.7. Машини для садіння лісу. (8 год).</p> <p>Змістовий модуль 2. Машини для догляду за лісовими насадженнями, заготівлі дров та екологізація механізованих робіт в лісовому господарстві</p> <p>Тема 2.1. Дощувальні машини і установки для поливу. (10 год).</p> <p>Тема 2.2. Машини і апарати для хімічного захисту лісу з урахуванням екологічних технологій. (10 год).</p> <p>Тема 2.3. Машини і апарати для боротьби з лісовими пожежами в контексті екологізації лісозахисту. (10 год).</p> <p>Тема 2.4. Машини для рубок догляду за насадженнями. (10 год).</p> <p>Тема 2.5. Обладнання лісосічних і лісоскладських робіт. (12 год).</p> <p>Тема 2.6. Засоби малої механізації в лісовому господарстві. (10 год).</p> <p>Тема 2.7. Основи електротехніки та електротехнічне обладнання. (9 год).</p> <p>Тема 2.8. Екологічні технології і безпечна організація механізованих робіт в</p>

	лісовому господарстві. (9 год).
Методи навчання	Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; дискусійне обговорення проблемних питань; практичні завдання; індивідуальні та групові доповіді й презентації; есе.
Політика курсу	<ul style="list-style-type: none"> • Середовище в аудиторії – дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів. • Відпрацювання пропущених занять – відповідно до графіку консультацій викладача. • Порушення принципів академічної доброчесності – підстава для негативного оцінювання роботи здобувача. • Методи і критерії оцінювання – підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного та рубіжного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи. Поточний та рубіжний контроль здійснюють за десятибальною шкалою. Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, рубіжний контроль – 10, підсумковий контроль – 30. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_os_vita_2024.pdf.
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;"><u>Основна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виговський А.Ю., Білоус М.М. Механізація лісгосподарських робіт : навчальний посібник. К., Компрінт, 2020. 576 с. (https://salo.li/49baA63). 2. Войтюк Д.Г., Дубровін В.О., Іщенко Т.Д. та ін. Сільськогосподарські та меліоративні машини : підручник. За ред. Д.Г. Войтюка. К., Вища освіта, 2004. 544 с. (https://salo.li/1B91937). 3. Гриб В.М., Грушанський О.А., Магура Б.О., Сендонін С.Є. Основи лісоексплуатації. Навчальний посібник (частина 2). Київ. 2021. 315 с. (https://dglib.nubip.edu.ua/handle/123456789/9280). 4. Гусаренко М.П., Дьяконов С.О., Пастух А.М. Механізація лісгосподарських робіт : навч. посібник. Харків : ФОП Бровін О.В. 2016. 166 с. (https://salo.li/2AF3128). 5. Зима І.М., Малюгін Т.Т. Механізація лісгосподарських робіт : підручник. 4-е вид., перероб. і доп. К., Фірма «ІНКОО. 2006. 488 с. (https://salo.li/65daD38). 6. Кімейчук І.В., Ситник О.С. Механізація лісгосподарських робіт : робочий зошит для здобувачів денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Н4 «Лісове господарство». Біла Церква, 2025. 69 с. (https://salo.li/1A40F0a). 7. Ковальчук Н.П. Технологія лісозаготівлі та лісового господарства : навч. посібник. Луцьк : Редакційно-видавничий відділ Луцького НТУ, 2014. 210 с. (https://salo.li/e18FA3b). 8. Лісовий кодекс України. Чинний від 21.01.94 (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text). 9. Машини і обладнання для лісового господарства : посібник / за ред. В.І. Кравчука. Дослідницьке : УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого, 2011. 192 с. (Наукова бібліотека БНАУ). 10. Толстушко Н.О., Ковальчук Н.П. Технологія та технологічне обладнання лісозаготівлі : конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня освітньої програми «Лісове господарство» галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності 205 Лісове господарство денної та заочної форм навчання. Луцьк : Луцький НТУ, 2021. 144 с. (https://lib.lntu.edu.ua/147258369/10560). 11. Хрик В.М., Кімейчук І.В. Лісівництво : навчальний посібник для

здобувачів вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство». Біла Церква, РВІКВ, Сектор оперативної поліграфії БНАУ, 2021. 444 с. (<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8547>).

Додаткова література

1. Будяк Р.В., Швець Л.В., Труханська О.О. Механізація лісгосподарських робіт. Методичні вказівки і завдання до виконання лабораторно-практичних занять для студентів зі спеціальності 205 «Лісове господарство» освітнього ступеня «Бакалавр». (<https://salo.li/27a11Ac>).
2. Василега П.О., Муриков Д.В. Електропривод робочих машин. Суми : Університетська книга. 2006. 229 с. (<https://salo.li/919D731>).
3. Задорожний А.І., Роман В.І. Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни «Механізація лісових робіт». Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2021. 14 с. (<https://salo.li/84c36Ae>).
4. Ігнатенко П.Л., Ігнатенко О.А. Основи технології лісозаготівельних та деревооброблюючих виробництв. Методичні вказівки до практичних робіт для студентів за спеціальністю 187 – Деревообробні та меблеві технології. Чернігів: ЧНТУ, 2017. 53 с. (<https://salo.li/6489141>).
5. Кімейчук І.В., Ткачук О.М., Ситник О.С. Вплив лісоексплуатації на стійкість ґрунтів в Українських Карпатах та шляхи її підвищення. *Агробіологія*. 2024. № 2. С. 79–95. <https://doi.org/10.33245/2310-9270-2024-191-2-79-95>.
6. Про затвердження Правил охорони праці для працівників лісового господарства та лісової промисловості. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1084-05>.
7. Рекомендації з удосконалення технології лісозаготівлі при різних способах рубок в гірських лісах Українських Карпат. Івано-Франківськ : Український науково-дослідний інститут гірського лісівництва ім. П.С.Пастернака; Державне агентство лісових ресурсів України, 2017. 52 с. (<https://salo.li/2146De7>).
8. Ситник О.С., Хрик В.М., Кімейчук І.В., Левандовська С.М., Масальський В.П., Лозінська Т.П., Пенькова С.В. Механізація і транспортування лісу : інноваційні підходи у лісоексплуатації та лісгосподарських роботах. *Агробіологія*. 2024. № 1. С. 153–159. <https://doi.org/10.33245/2310-9270-2024-187-1-153-159>.
9. STIHL. Каталог 2016. Waiblingen, Deutschland: Andreas Stihl AG & Co. KG, 2015. 243 с. (<https://salo.li/60b9ad1>).

Адреси сайтів в INTERNET

1. Інституційний Репозитарій Білоцерківського НАУ. URL: <https://rep.btsau.edu.ua/>.
2. Каталог лісової і сільськогосподарської техніки. Спецлісмаш. URL : <https://lismash.prom.ua/g16720117-video-katalog>.
3. Каталог лісгосподарської техніки. Амкодор. URL : <http://amkodor.com.ua/Lesnaya-technikalesopogruzchiki-p30/>.
4. Лісовий і мисливський журнал. URL: <http://www.ekoinform.com.ua>.
5. Лісозаготівля : методи, етапи та реалізація процесу. URL: <https://eos.com/uk/blog/lisozahotivlia/>.
6. Механізація лісгосподарських робіт. URL : <https://studfile.net/preview/5259028/>.
7. Мотопили лісозаготівлі STIHL. URL: <https://salo.li/34b1bd7>.
8. Навісне обладнання для лісозаготівлі. URL: <https://salo.li/c5e4A23>.
9. Наукова бібліотека Білоцерківського НАУ. URL: <https://library.btsau.edu.ua/>.
10. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL : www.nbuv.gov.ua.
11. Новітня техніка для лісового господарства SERRA Україна. URL : <http://serra.com.ua/category/tehnikadlya-lisovogo-gospodarstva/>.
12. Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
13. Система машин для лісового господарства. URL :

	<p>https://studfile.net/preview/5259028/page:47/.</p> <p>14. Спеціальні лісові трактори. URL: https://salo.li/079e36b.</p> <p>15. Сучасний мотоінструмент. Компанія «Штіль». URL : https://www.stihl.ua/stihl-produkte.aspx.</p> <p>16. Техніка для лісового господарства. URL: http://uaz-upi.com/tekhnika-dlya-lisovogo-gospodarstva.</p> <p>17. Трактори та мінітрактори, які використовуються у лісовому господарстві. URL: https://salo.li/5f76537.</p> <p>18. ScienceDirect. URL: https://bit.ly/3u3iCTB.</p> <p>19. Scopus. URL: https://www.scopus.com/sources.uri.</p> <p>20. Web of Science Core Collection. URL: https://bit.ly/3nVWitS.</p>
--	--